

Diputació
Barcelona

| **Institut del Teatre**

ÀREA DE RECERCA I INNOVACIÓ

Jornades Scanner 2024

Rumbs i derives: perspectives teòrico-pràctiques sobre les arts escèniques en el futur

21 de maig

9:30h a 10:15h.

Presentació i benvinguda

Introducció a càrrec d'ESPCTRA, GR de l'Institut del Teatre

10:15h a 11:15h

ED1. Metodologies de recerca en pràctica artística

Philipp Schulte, direcció general Hfmdk Frankfurt Alemanya

Marijke Hoogenboom, directora ZHDK Zúrich, departament teatre i cine, recerca

Dolors Cañabate, Universitat de Girona, fundadora i creadora de la càtedra Arts i Moviment

Modera: Riikka Lakso, professora del CSD (IT)

11:15h a 12:30h

ED2. Noves perspectives I. (post-anthropocè, postcolonial, ...)

Fernando Quesada, arquitecte, investigador, membre ARTEA, càtedra arquitectura "La nueva pérdida del centro. Practicas citicas en el Antropoceno"

Óscar Cornago, investigador del Centro de Ciencias Humanas y Sociales del Consejo Superior de Investigaciones Científicas de Madrid

Diana Delgado, membre ARTEA, curadora, investigadora i docent; equip de direcció del Màster en Pràctica Escènica i Cultura Visual

Modera: Neus Ortega, professora de l'ESAD (IT)

12:30h a 12:45h Pausa

12:45h- 14:00h. TAULA RODONA: els estudis superiors artístics i els nous contextos.

Amb la intervenció dels/les ponents que han presentat al llarg del matí

Modera: Albert Boronat, professor de l'ESAD (IT)

Tarda de **15:30h a 19:30**
Taller

***Tree-Translator* – Converses sota els arbres Identitat, conformitat i apropiació Nora Haakh**

Les nostres expectatives de qui serà l'heroi d'una història estan modelades per les històries a les quals hem estat exposats i solen ser limitades. A mesura que el capitalosceno revela la seva ombra catastròfica, les maneres de fer parentiu i d'anar més enllà de les nostres maneres habituals de percebre, actuar i trobar-se guanyen urgència. La traducció com una de les arts de les zones de contacte amb múltiples perspectives obre la nostra curiositat pel que s'escapa de la nostra comprensió. Entre les nostres criatures vivents, els arbres estan tan a prop de nosaltres com cada respiració, però en la nostra vida quotidiana, poques vegades els registrem com a més que un fons. Com trobar un arbre? Com podria ser la comunicació de l'arbre? I com començar a aprendre un idioma completament nou? El taller convida a un viatge lúdic de fabulació especulativa i vivència multisensual per canviar el nostre enfocament més enllà del repertori hegemònic del subjectivisme antropocèntic.

Modera: Maria Codinachs, professora de l'ESAD (IT)

22 de maig

10:00h a 11:15h

ED3. Escenografia i escena digital. Laboratori Convencions teatrals.

Julian Jangel, Hfs Ernst Busch, Berlín

Xesca Salvà, coordinadora del posgrau d'Escena digital- Institut del teatre

Núria Nia, realitzadora, investigadora i artista visual

Modera: Pepelú Guardiola, professor de l'ESAD (IT)

11:15h a 12:30h

ED4. Noves perspectives II. (Comunitat, inclusió, gènere...)

Miriam Kreuser, docent investigadora docent i investigadora a Johannes Gutenberg- Universität Mainz (Alemanya); crip-queer als ästhetische und wissenschaftliche Praxis

Elisabeth Massana, feminista, queer, investigadora en estudis teatrals i docent UB

Janaina Carrer on-line (Brasil) investigadora, artista, docent Máster en Artes de la Escena, Escola Superior de Artes Célia Helena Sao Paulo, col·laboradora ARTEA

Modera: Oriol López, professor de l'ESAD (IT)

12:30h a 12:45h Pausa

12:45h a 14:00h. TAULA RODONA: l'espectador del futur

Miriam Kreuser, Elisabeth Massana, Janaina Carrer

Modera: Pablo Ley, professor de l'ESAD (IT)

Tarda de **15:30h a 17:15h**

Taller X-Ron/Chèvere

Lo que no se dice y lo que no se oye. Desmontando “Helen Keller, ¿la mujer maravilla?”: Anàlisi de l'obra Helen Keller, ¿la mujer maravilla?” del grup Chèvere. des d'una estructura de naturalesa bilingüe, que utilitza com a catalitzadors el llenguatge de signes i la llengua oral, confrontant al públic oient amb la realitat i la cultura de la comunitat sorda en un gest polític que tracta d'ampliar des de l'escenari la forma de ralcionar-se amb la societat.

17:15 a 17:30h Pausa

Tarda de **17:30h a 18:30h**

Debat performatiu: ESPCTRA

ESPCTRA (laboratori de recerca IT) s'articula de manera teòrica, pràctica i transversal, mobilitzant el pensament interdisciplinari i cercador obrint espais de (auto)-reflexió, imitació i modificació. En el context del Scanner 24 inaugura el vol.1 d'una sèrie de converses:

x- obertures – conversa performativa vol. 1

Per generar un context d'intercanvi entre el fet artístic i el context social, proposem una conversa performativa on les participants puguin adoptar identitats fictícies per debatre de manera lúdica i horitzontal sobre la idea d'alteritat, la comunicació amb l'estrany, la relació amb actors no humans (altres éssers vius, objectes, programes), etc. El debat és performatiu en el sentit que és autèntic i –degut a la ficció– teatral alhora.

Modera: Pepelú Guardiola, professor de l'ESAD (IT)

CV i ABSTRACTS

Philipp Schulte

Cap a la indisciplinització? L'acadèmia com a lloc de trobada i investigació

El model d'Hesse d'una Acadèmia de Teatre

La presentació se centrarà en el model cooperatiu i únic de l'Acadèmia de Teatre de Hesse com a associació d'universitats, acadèmies d'art i teatres per millorar conjuntament l'educació dels estudiants en les diferents disciplines de les arts escèniques. Començarà en el pla teòric a partir del concepte d'"acadèmia" i del seu ús, per tal d'extreure recomanacions per a una educació teóricoartística a la segona part i concretar-les utilitzant exemples de les experiències i pràctiques a la xarxa de l'Acadèmia de Teatre de Hesse — especialment pel que fa al primer i segon cicle educatiu, condició bàsica, sovint no discutida, per a un tercer cicle.

El Dr. Philipp Schulte, catedràtic d'Escenografia i Teoria de la Interpretació a l'Acadèmia Noruega de Teatre i director gerent de l'Acadèmia de Teatre de Hesse, va estudiar Estudis Teatral Aplicats a Giessen i Bergen. El 2011 va finalitzar el seu doctorat sobre el tema "Identitat com a experiment. Performances del jo a l'escena contemporània". Després de finalitzar el doctorat, va treballar com a assistent de recerca a Giessen durant vuit anys. Entre el 2012 i el 2014, i de nou a partir del 2018, va dirigir i gestionar projectes de campus de festivals internacionals concebuts per ell (Ruhrtriennale, KunstFestSpiele Herrenhausen, Theaterformen Hannover). Com a dramaturg i autor independent, treballa per a diversos projectes teatrals i escènics, centrant-se en obres solistes i corals. Ha publicat nombrosos assaigs i llibres. Schulte ha ensenyat i ensenya teoria teatral a diverses universitats i escoles d'art d'Alemanya i Noruega

Philipp Schulte

¿Hacia la indisciplina? La academia como lugar de encuentro e investigación El modelo de Hesse de una Academia de Teatro

La presentación se centrará en el modelo cooperativo y único de la Academia de Teatro de Hesse como asociación de universidades, academias de arte y teatros para la mejora conjunta de la educación de los estudiantes en diferentes disciplinas de las artes escénicas. Empezará en el plano teórico a partir del concepto de "academia" y su uso, con el fin de extraer recomendaciones para una educación teórico-artística en la segunda parte y concretarlas utilizando ejemplos de las experiencias y prácticas en la red de la Academia de Teatro de Hesse — especialmente con respecto al primer y segundo ciclo educativo, como una condición básica, a menudo no discutida, para un tercer ciclo.

El Dr. Philipp Schulte, catedrático de Escenografía y Teoría de la Interpretación en la Academia Noruega de Teatro y director gerente de la Academia de Teatro de Hesse, estudió Estudios Teatrales Aplicados en Giessen y Bergen. En 2011 finalizó su doctorado sobre el tema "Identidad como experimento. Performances del yo en la escena contemporánea". Tras finalizar su doctorado, trabajó como asistente de investigación en Giessen durante ocho años. Entre 2012 y 2014, y de nuevo a partir de 2018, dirigió y gestionó proyectos de campus de festivales internacionales concebidos por él (Ruhrtriennale, KunstFestSpiele Herrenhausen, Theaterformen Hannover). Como dramaturgo y autor independiente, trabaja para diversos proyectos teatrales y escénicos, centrándose en obras solistas y corales. Ha publicado

numerosos ensayos y libros. Schulte ha enseñado y enseña teoría teatral en varias universidades y escuelas de arte de Alemania y Noruega.

Philipp Schulte

Towards Indisciplinization? Academia as Place for Encounter and Research The Hessian model of a Theatre Academy

The presentation focuses on the cooperative and unique model of the Hessian Theater Academy as an association of universities, art academies and theaters for the joint improvement of the education of students in different disciplines of the performing arts. It starts theoretically from the concept of "academia" and its use, in order to derive recommendations for a theoretical-artistic education in the second part and to concretize them using examples of the experiences and practices in the network of the Hessian Theatre Academy - incidentally, especially with regard to the first and second educational cycle, as an often undiscussed basic condition for a third.

Dr. Philipp Schulte, Professor of Scenography and Performance Theory at the Norwegian Theatre Academy and Managing Director of the Hessian Theatre Academy, studied Applied Theatre Studies in Gießen and Bergen. In 2011, he completed his doctorate on the subject of "Identity as experiment. I-performances on the contemporary stage". After completing his doctorate, he worked as a research assistant in Giessen for eight years. Between 2012 and 2014 and again from 2018 on, he directed and managed international festival campus projects conceived by him (Ruhrtriennale, KunstFestSpiele Herrenhausen, Theaterformen Hannover). As a freelance dramaturge and author, he works for various theater and performance projects, with a focus on solo and choral works. He has published numerous essays and books. Schulte has taught and teaches theater theory at various universities and art colleges in Germany and Norway.

Marijke Hoogenboom

Som allò que imaginem (una altra cosa)

La situació és greu, la incertesa i la vulnerabilitat caracteritzen la nostra experiència humana. A l'era postpandèmica, el teatre -i per tant també l'educació- haurà de qüestionar fonamentalment la seva pròpia imatge i prendre partit. La força motriu d'una nova pràctica artística no serà la presentació de perspectives individuals, sinó l'exploració de cooperacions. No pas l'ensenyament de professions tradicionals, sinó l'assaig d'alternatives radicals per a les quals la justícia, la sostenibilitat i la connectivitat (global) siguin principis rectors. A la meua contribució donaré compte de les preguntes que ens fem a la Universitat de les Arts de Zuric, i compartiré com intentem respondre a aquests reptes reals en l'educació.

Marijke Hoogenboom és directora del Departament d'Arts Escèniques i Cinema de la Universitat de les Arts de Zuric (ZHdK) i directora del Dossier de Recerca de la ZHdK. Fins al 2019 va ser professora a la Universitat de les Arts d'Amsterdam, així com cofundadora de DasArts i DAS Graduate School. Marijke ha co-iniciat Het Transitiebureau, el Cultuurparlement van de Lage Landen i D'Agenda, tres plataformes crítiques als Països Baixos amb i per a un grup divers de professionals del sector.

Marijke Hoogenboom

Somos lo que imaginamos (otra cosa)

La situación es grave, la incertidumbre y la vulnerabilidad caracterizan nuestra experiencia

humana. En la era pospandémica, el teatro -y por tanto también la educación- tendrá que cuestionar fundamentalmente su propia imagen y tomar partido. La fuerza motriz de una nueva práctica artística no será la presentación de perspectivas individuales, sino la exploración de cooperaciones. No la enseñanza de profesiones tradicionales, sino el ensayo de alternativas radicales para las que la justicia, la sostenibilidad y la conectividad (global) sean principios rectores. En mi contribución daré cuenta de las preguntas que nos hacemos en la Universidad de las Artes de Zúrich, y compartiré cómo intentamos responder a estos retos reales en la educación.

Marijke Hoogenboom es directora del Departamento de Artes Escénicas y Cine de la Universidad de las Artes de Zúrich (ZHdK) y directora del Dossier de Investigación de la ZHdK. Hasta 2019 fue profesora en la Universidad de las Artes de Ámsterdam, así como cofundadora de DasArts y DAS Graduate School. Marijke ha co-iniciado Het Transitiebureau, el Cultuurparlement van de Lage Landen y De Agenda, tres plataformas críticas en los Países Bajos con y para un grupo diverso de profesionales del sector.

Marijke Hoogenboom
We are what we imagine (otherwise)

The situation is serious, uncertainty and vulnerability characterize our human experience. In the post-pandemic era, theater - and therefore also education - will have to fundamentally question its self-image and take a stand. The driving force behind a new artistic practice will not be the presentation of individual perspectives, but the exploration of cooperations. Not the teaching of traditional professions, but the testing of radical alternatives for which justice, sustainability and (global) connectedness are leading principles. In my contribution I will report from the questions we ask ourselves at the Zurich University of the Arts, and I will share how we try to respond to these actual challenges in education.

Marijke Hoogenboom is the director of the Department Performing Arts and Film at the Zurich University of the Arts (ZHdK) and the head of the Research Dossier at ZHdK. Until 2019 she was a professor at the Amsterdam University of the Arts, as well as co-founder of DasArts and DAS Graduate School. Marijke has co-initiated Het Transitiebureau, the Cultuurparlement van de Lage Landen and De Agenda, three critical platforms in the Netherlands with and for a diverse group of professionals from the field.

Dolors Cañabate
Càtedra Moviment i Llenguatges: Recerca i Transferència a través de les Arts Escèniques en Moviment

La Càtedra Moviment i Llenguatges de la Universitat de Girona és un centre dedicat a la recerca i transferència en l'àmbit del moviment i la dansa. Aquesta càtedra sorgeix de la col·laboració entre la Universitat de Girona i l'Ajuntament de Sant Gregori amb l'objectiu de promoure un nou llenguatge paradigmàtic que integri el cos i el moviment. La Càtedra té la missió de convertir-se en un referent nacional i internacional en aquest camp, organitzant i col·laborant amb esdeveniments d'impacte, acollint estudiosos i artistes de diverses procedències, i establint col·laboracions amb entitats educatives, culturals i artístiques.

La Dra. Dolors Cañabate és Doctora en Educació i Psicologia per la UdG. Llicenciada en Educació Física (UB). Postgraduada en educació en valors. Professora agregada de l'àrea de Didàctica de l'Expressió Corporal. Facultat d'Educació i Psicologia (UdG). Directora de la Càtedra Moviment i Llenguatges de la Universitat de Girona. Investigadora principal del grup de recerca (GREPAI) Grup de recerca en educació, patrimoni i arts intermèdia. Membre de Institut de Recerca Educativa

Dolors Cañabate

Cátedra de Movimiento y lenguajes: Investigación y transferencia a través de las artes escénicas en movimiento.

La Cátedra Movimiento y Lenguajes de la Universidad de Girona es un centro dedicado a la investigación y transferencia en el ámbito del movimiento y la danza. Esta cátedra surge de la colaboración entre la Universidad de Girona y el Ayuntamiento de Sant Gregori con el objetivo de promover un nuevo lenguaje paradigmático que integre el cuerpo y el movimiento. La Cátedra tiene la misión de convertirse en un referente nacional e internacional en este campo, organizando y colaborando con eventos de impacto, acogiendo a estudiosos y artistas de diversas procedencias, y estableciendo colaboraciones con entidades educativas, culturales y artísticas.

Dolors Cañabate es Doctora en Educación y Psicología por la UdG. Licenciada en Educación Física (UB). Postgraduada en educación en valores. Profesora agregada del área de Didáctica de la Expresión Corporal. Facultad de Educación y Psicología (UdG). Directora de la Cátedra Movimiento y Lenguajes de la Universidad de Girona. Investigadora principal del grupo de investigación (GREPAI), Grupo de investigación en educación, patrimonio y artes intermedia. Miembro de Instituto de Investigación Educativa

Dolors Cañabate

Chair of Movement and Languages: Research and transfer through the performing arts in movement.

The Chair of Movement and Languages at the University of Girona is a center dedicated to research and transfer in the field of movement and dance. This chair arises from the collaboration between the University of Girona and Sant Gregori City Council with the aim of promoting a new paradigmatic language that integrates the body and movement. The Chair has the mission of becoming a national and international reference in this field, organizing and collaborating with impact events, welcoming scholars and artists from various backgrounds, and establishing collaborations with educational, cultural and artistic entities

Dolors Cañabate: PhD in Education and Psychology -University of Girona. Degree in Physical Education (UB). Postgraduate in values education. Adjunct teacher of Didactics of Body Expression area. Faculty of Education and Psychology (UdG). Director of the Department of Movement and Languages at the University of Girona. Principal researcher of the research group (GREPAI) Research group in education, heritage and intermediate arts. Member of the Educational Research Institute

Fernando Quesada

La nova pèrdua del centre

El projecte de recerca sota aquest títol ha abordat, des de la perspectiva de les arts vives i l'arquitectura, una modalitat de treball teòric-pràctica que proposa pràctiques crítiques en l'antropocè. Entre les seves nombroses activitats públiques, presentarem dos dels grups d'estudi organitzats al Museu Reina Sofia amb dotze convidats de les arts vives, l'arquitectura i el pensament, que s'han reunit actualment en un llibre en curs d'edició. Aquesta publicació és una bona visió general de l'ampli ventall d'aquestes pràctiques, que estan proliferant avui dia i que han estat el focus d'atenció en aquest projecte.

Fernando Quesada és arquitecte, catedràtic de projectes arquitectònics de la

Universitat d'Alcalá i autor dels llibres "La Caja Mágica. Cuerpo y Escena" (2005), "Del cuerpo a la red" (2013), "Arquitecturas del devenir" (2014) i "Teatro Móvil. La contracultura arquitectónica a escena" (2021).

Fernando Quesada
La nueva pérdida del centro

El proyecto de investigación con este título ha abordado, desde la perspectiva de las artes vivas y la arquitectura, una modalidad de trabajo teórico-práctico que propone prácticas críticas en el antropoceno. Entre sus múltiples actividades públicas presentaremos dos de los grupos de estudio organizados en el Museo Reina Sofía con doce invitadas procedentes de las artes vivas, la arquitectura y el pensamiento, que se han reunido en un libro en curso de edición actualmente. Esta publicación recoge bien el amplio abanico de este tipo de prácticas, que hoy día proliferan y que han sido objeto de atención en este proyecto.

Fernando Quesada es arquitecto, catedrático de proyectos arquitectónicos de la Universidad de Alcalá y autor de los libros "La Caja Mágica. Cuerpo y Escena" (2005), "Del cuerpo a la red" (2013), "Arquitecturas del devenir" (2014) y "Teatro Móvil. La contracultura arquitectónica a escena" (2021).

Fernando Quesada
The new loss of the center

The research project under this title has addressed, from the perspective of the live arts and architecture, a theoretical-practical modality of work that proposes critical practices in the anthropocene. Among its many public activities, we will present two of the study groups organized at the Reina Sofia Museum with twelve guests from the live arts, architecture and philosophy, which have been brought together in a book that is currently being published. This publication is a good overview of the wide range of such practices, which are proliferating today and have been the focus of attention in this project.

Fernando Quesada is an architect, professor of architectural projects at the University of Alcalá and author of the books "La Caja Mágica. Cuerpo y Escena" (2005), "Del cuerpo a la red" (2013), "Arquitecturas del devenir" (2014) and "Teatro Móvil. La contracultura arquitectónica a escena" (2021).

Óscar Cornago
Màquines del temps: sobre la utilitat de les arts en un temps per venir

Fa 10 anys, em preguntava per què pogués venir després de la performance; avui, quan miro enrere, ja no em pregunto pel que hi pugui haver després del gir performatiu i l'acció, tampoc pel després de les decolonialitats, les heterodisidències, les ecologies o els antropocens, sinó pel que pugui passar entre mitges, entre mitges d'aleshores i entre mitges d'ara, per les maneres de prendre distància i obrir buits, de sobreviure als catecismes, d'estar i no estar en el nostre temps. Què significa aquest canvi de perspectives? És possible continuar pensant-nos dins d'una història lineal, única, amb un principi i un fi, d'una economia de la immediatesa on cada cosa succeeix una altra? La teatralitat pot ser una manera de desplegar altres temps, economies, formes de recerca?

Óscar Cornago és pensador i escriptor, especialitzat en teoria de les arts escèniques, pràctiques artístiques contemporànies i estètica dels mitjans. S'exerceix com a Científic Titular al Consell Superior d'Investigacions

Científiques de Madrid. Ha treballat sobre els conceptes de teatralitat, performativitat i comunitat com a crítiques de la Modernitat, sobre formes de recerca en arts i relacions entre teoria i pràctica, temes sobre els quals ha publicat nombrosos llibres i articles a revistes acadèmiques. El seu darrer llibre, en format escènic realitzat en col·laboració amb Juan Navarro, ha estat *Se Alquila. Arxiu viu de l'actor (2019-2022)*, presentat a través de diverses conferències, accions i tallers; actualment treballen a *La curació infinita*, la primera edició de la qual va tenir lloc a La Infinita d'Hospitalet (2024).

Óscar Cornago

Máquinas del tiempo: sobre la utilidad de las artes en un tiempo por venir

Hace 10 años, me preguntaba por lo que pudiera venir después de la performance, hoy, cuando miro atrás, ya no me pregunto por lo que pueda haber después del giro performativo y la acción, tampoco por el después de las decolonialidades, las heterodisidencias, las ecologías o los antropocenos, sino por lo que pueda pasar entre medias, entre medias de entonces y entre medias de ahora, por los modos de tomar distancia y abrir huecos, de sobrevivir a los catecismos, de estar y no estar en nuestro tiempo. ¿Qué significa este cambio de perspectivas? ¿Es posible seguir pensándonos dentro de una historia lineal, única, con un principio y un fin, de una economía de la inmediatez donde cada cosa sucede a otra? ¿Puede ser la teatralidad una forma de desplegar otros tiempos, economías, formas de investigación?

Óscar Cornago es pensador y escritor, especializado en teoría de las artes escénicas, prácticas artísticas contemporáneas y estética de los medios. Se desempeña como Científico Titular en el Consejo Superior de Investigaciones Científicas de Madrid. Ha trabajado sobre los conceptos de teatralidad, performatividad y comunidad como críticas de la Modernidad, sobre formas de investigación en artes y relaciones entre teoría y práctica, temas sobre los que ha publicado numerosos libros y artículos en revistas académicas. Su último libro, en formato escénico realizado en colaboración con Juan Navarro, ha sido *Se Alquila. Archivo vivo del actor (2019-2022)*, presentado a través de distintas conferencias, acciones y talleres; actualmente trabajan en *La curación infinita*, cuya primera edición tuvo lugar en La Infinita de Hospitalet (2024).

Óscar Cornago

Time machines: on the usefulness of the arts in a time to come

Ten years ago, I wondered about what might come after performance. Today, when I look back, I no longer wonder about what might come after the performative turn and action, nor about the aftermath of decolonialities, heterodisidences, ecologies or anthropocenes, but about what might happen in between, in between then and now, about the ways of taking distance and opening gaps, of surviving to catechisms, of being and not being in our time. What does this change of perspectives mean? Is it possible to continue thinking of ourselves within a linear, unique history, with a beginning and an end, within an economy of immediacy where each thing follows another? Can theatricality be a way of deploying other times, economies, forms of research?

Óscar Cornago is a thinker and writer, specialized in performing arts theory, contemporary artistic practices and media aesthetics. He is a Senior Scientist at the Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) in Madrid. He has worked on the concepts of theatricality, performativity and community as critiques of Modernity, on forms of research in the arts and relations between theory and practice, topics on which he has published numerous books and articles in academic journals. His latest book, in stage format produced in collaboration with Juan Navarro, has been *Se Alquila. Archivo vivo del actor (2019-2022)*, presented through different conferences, actions and workshops; they are currently working on *La curación infinita*, whose first edition took place at La Infinita in Hospitalet (2024).

Diana Delgado

L'aventura cap a l'incert des de les pràctiques escèniques.

L'escenari com a laboratori de pràctiques materials forma corporalitats capaces d'activar maneres sensibles de relacionar-se amb l'entorn. Les pràctiques escèniques poden reorganitzar els estímuls sensorials i qüestionar les nostres certeses cognitives en l'espai social del teatre. D'aquesta manera ens conviden a experimentar la incertesa de sentir, pensar i imaginar-nos d'altres maneres.

Diana Delgado-Ureña. Doctora en Filosofia / Estudis d'Estètica Contemporània i Teoria de les Arts. Agent cultural independent, treballa en col·laboració amb artistes i investigadors en projectes de comissariat, mediació i creació artística. La meua feina com a investigadora se centra a assenyalar la potència micropolítica de les pràctiques artístiques i desvetllar les maneres en què és capaç de produir subjectivitat(s). Entre el 2013 i el 2023 forma part de l'equip de direcció del Màster en Pràctica Escènica i Cultura Visual com a docent, tutora de projectes, mediatra institucional, co-curadora artística i coordinadora acadèmica.

Diana Delgado

La aventura hacia lo incierto desde las prácticas escénicas

La escena como laboratorio de prácticas materiales entrena corporalidades capaces de activar modos sensibles de relación con el medio. Las prácticas escénicas pueden reorganizar los estímulos sensoriales y cuestionan nuestras certezas cognitivas en el espacio social del teatro. De esta manera nos invitan a experimentar la incertidumbre de sentirnos, pensarnos e imaginarnos de otros modos.

Diana Delgado-Ureña. Doctora en Filosofía / Estudios en Estética Contemporánea y Teoría de las Artes. Agente cultural independiente, trabajo en colaboración con artistas e investigadoras en proyectos de curaduría, mediación y creación artística. Oriento mi labor como investigadora hacia señalar la potencia micropolítica de las prácticas artísticas y desvelar las maneras en que es capaz de producir subjetividad(es). Entre 2013 y 2023 soy parte del equipo de dirección del Máster en Práctica Escénica y Cultura Visual como docente, tutora de proyectos, mediatra institucional, co-curadora artística y coordinadora académica.

Diana Delgado

The adventure towards the uncertain from the scenic practices.

The stage as a laboratory of material practices trains corporealities capable of activating sensitive ways of relating to the environment. Scenic practices can reorganize sensorial stimuli and question our cognitive certainties in the social space of the theater. In this way they invite us to experience the uncertainty of feeling, thinking and imagining ourselves in other ways.

Diana Delgado-Ureña. PhD in Philosophy / Studies in Contemporary Aesthetics and Arts Theory. Independent cultural agent, I work in collaboration with artists and researchers in curatorial projects, mediation and artistic creation. My work as a researcher focuses on pointing out the micropolitical power of artistic practices and unveiling the ways in which it is able to produce subjectivity(ies). Between 2013 and 2023 I am part of the management team of the Master in Performing Arts Practice and Visual Culture as a teacher, tutor, institutional mediator, artistic co-curator and academic coordinator.

Nora Haakh

***Tree-Translator* – Converses sota els arbres Identitat, conformitat i apropiació**

Les nostres expectatives sobre qui serà l'heroi d'una història estan modelades per les històries a què hem estat exposats i tendeixen a ser limitades. A mesura que la capitaloescena revela la seva ombra catastròfica, adquireixen urgència maneres de fer parentiu [making kin] i d'anar més enllà de les nostres formes ordinàries de percebre, actuar i trobar-nos. La traducció, entesa com a art de les zones multiperspectives de contacte, obre la curiositat cap a allò que escapa a la nostra comprensió. Entre les nostres co-criatures vivents, els arbres estan tan a prop nostre com cadascuna de les nostres respiracions, però en la nostra vida quotidiana poques vegades els percebem com alguna cosa més que un fons. Com es troba un arbre? Com pot ser la comunicació amb un arbre? I com començar a aprendre un llenguatge completament nou? El taller convida a un viatge lúdic de fabulació especulativa i experiència multisensorial per desplaçar la nostra atenció més enllà del repertori hegemònic del subjectivisme antropocèntric.

Dra. fil. Nora Haakh és científica cultural i artista investigadora entre les arts escèniques i visuals. Va estudiar Estudis d'Orient Mitjà, Política i Història a Berlín, París, Istanbul i El Caire, i ha treballat com a dramaturga en importants produccions teatrals, sobretot en escenes postimmigració i translocals. La seva tesi doctoral sobre transferència i traducció de l'àrab a l'alemany al teatre contemporani va ser guardonada amb un premi especial de l'Augsburg Science Award for Intercultural Studies. Als seus experiments escènics treballa amb trobades transdisciplinàries, narració d'històries i efectes visuals. Ha estat professora de competències interculturals i dramaturgia crítica a Cours Florent Berlín i HAW Hamburg. El seu interès actual se centra a imaginar futurs (no només possibles, sinó desitjables).

Nora Haakh

Tree Translator – Conversaciones bajo los árboles Identidad, conformidad y apropiación

Nuestras expectativas sobre quién será el héroe de una historia están moldeadas por las historias a las que hemos estado expuestos, y tienden a ser limitadas. A medida que la capitaloescena revela su sombra catastrófica, adquieren urgencia formas de hacer parentesco [making kin] y de ir más allá de nuestras formas ordinarias de percibir, actuar y encontrarse. La traducción, entendida como arte de las zonas multiperspectivas de contacto, abre curiosidad hacia lo que escapa a nuestra comprensión. Entre nuestras co-criaturas vivientes, los árboles están tan cerca de nosotros como cada una de nuestras respiraciones, pero en nuestra vida cotidiana rara vez los percibimos como algo más que un fondo. ¿Cómo se encuentra un árbol? ¿Cómo puede ser la comunicación con un árbol? ¿Y cómo empezar a aprender un lenguaje completamente nuevo? El taller invita a un viaje lúdico de fabulación especulativa y experiencia multisensorial para desplazar nuestra atención más allá del repertorio hegemónico del subjetivismo antropocéntrico.

Dra. fil. Nora Haakh es científica cultural y artista investigadora entre las artes escénicas y visuales. Estudió Estudios de Oriente Medio, Política e Historia en Berlín, París, Estambul y El Cairo, y ha trabajado como dramaturga en importantes producciones teatrales, sobre todo en escenas postinmigración y translocales. Su tesis doctoral sobre transferencia y traducción del árabe al alemán en el teatro contemporáneo fue galardonada con un premio especial del Augsburg Science Award for Intercultural Studies. En sus experimentos escénicos trabaja con encuentros transdisciplinarios, narración de historias y efectos visuales. Ha sido profesora de

competencias interculturales y dramaturgia crítica en Cours Florent Berlín y HAW Hamburgo. Su interés actual se centra en imaginar futuros (no sólo posibles, sino deseables).

Nora Haakh

Tree Translator is an artistic research, performance series and workshop format to question and shift our ordinary focus.

Our expectations of who will be the hero of a story are shaped by the stories we have been exposed to, and they tend to be limited. As the capitalocene reveals its catastrophic shadow, ways of making kin and moving beyond our ordinary ways of perceiving, acting and encountering gain urgency. Translation as one of the arts of multi-perspective contact zones opens our curiosity for what escapes our understanding. Amongst our living co-creatures, trees are as close to us as our every breath, yet in our everyday life, we rarely register them as more than background. How to encounter a tree? How could tree communication be like? And how to start learning a completely new language? The workshop invites on a playful journey of speculative fabulation and multi-sensuous experiencing to shift our focus beyond the hegemonic repertoire of anthropocentric subjectivism.

Dr. phil. Nora Haakh is a cultural scientist and a researching artist between performing and visual arts. She studied Middle Eastern Studies, Politics and History in Berlin, Paris, Istanbul and Kairo and has worked as a dramaturg in major theatre productions mostly in postmigrant and translocal scenes. Her PhD on transfer and translation from Arabic to German in contemporary theatre was awarded a special award of the Augsburg Science Award for Intercultural Studies. In her performance experiments she works with transdisciplinary encounters, storytelling and visuals. She has been teaching intercultural competences and critical dramaturgy at Cours Florent Berlin and HAW Hamburg. Her current interest is to practice imagining (not only possible but desirable) futures.

Julian Jangel

El zoom de bucle infinit: perspectives diverses sobre el laboratori digital de l'Acadèmia d'Art Dramàtic Ernst Busch, Berlín

Creat el 2021, el Laboratori Digital de l'Acadèmia d'Art Dramàtic Ernst Busch de Berlín es va concebre amb l'objectiu de democratitzar l'accés a la tecnologia lúdica i experimental a tota l'acadèmia. En els darrers tres anys, aquesta iniciativa ha facilitat la realització d'una àmplia gamma de projectes, cadascun caracteritzat per una estètica única alhora que privilegiada. En aquesta presentació, Julian aprofundirà en les polifacètiques responsabilitats inherents a navegar pel paisatge en evolució del Laboratori Digital. Fent zoom in i zoom out, Julian abordarà la integració del laboratori en diferents contextos, explorant les diverses perspectives que informen el seu funcionament i impacte.

Julian és investigador i desenvolupador d'eines i prototips digitals per a les arts escèniques. La seva passió rau en l'espai on conflueixen l'artesanía i els sensors, el disseny generatiu i la música, l'animació i els robots. Després de completar els seus estudis d'informàtica i direcció de mitjans interactius a la Filmakademie Ludwigsburg/Alemanya, Julian va emprendre un viatge com a *freelance*, on va perfeccionar les seves habilitats per escriure codi i conceptes, realitzar animacions en 3D i integrar la informàtica física a les seves creacions. Durant aquest període, va cofundar Tinkertank, una iniciativa sense ànim de lucre dedicada a revifar la creativitat a través d'una tecnologia àgil. Avui Julian dirigeix el Laboratori Digital de l'Acadèmia d'Art Dramàtic Ernst Busch de Berlín. Des d'aquest espai, tendeix ponts entre les arts teatrals tradicionals i la tecnologia experimental, fomentant un entorn on prospera la innovació i s'amplien els límits artístics.

Julian Jangel

El zoom de bucle infinito: perspectivas diversas sobre el laboratorio digital de la Academia de Arte Dramático Ernst Busch, Berlín

Creado en 2021, el Laboratorio Digital de la Academia de Arte Dramático Ernst Busch de Berlín se concibió con el objetivo de democratizar el acceso a la tecnología lúdica y experimental en toda la academia. En los últimos tres años, esta iniciativa ha facilitado la realización de una amplia gama de proyectos, cada uno caracterizado por una estética única a la par que privilegiada. En esta presentación, Julian profundizará en las polifacéticas responsabilidades inherentes a navegar por el paisaje en evolución del Laboratorio Digital. Haciendo "zoom in" y "zoom out", Julian abordará la integración del laboratorio en diferentes contextos, explorando las diversas perspectivas que informan su funcionamiento e impacto.

Julian es investigador y desarrollador de herramientas y prototipos digitales para las artes escénicas. Su pasión reside en el espacio donde confluyen la artesanía y los sensores, el diseño generativo y la música, la animación y los robots. Tras completar sus estudios de informática y dirección de medios interactivos en la Filmakademie Ludwigsburg/Alemanya, Julian se embarcó en un viaje como *freelance*, donde perfeccionó sus habilidades para escribir código y conceptos, realizar animaciones en 3D e integrar la informática física en sus creaciones. Durante este periodo, cofundó Tinkertank, una iniciativa sin ánimo de lucro dedicada a reavivar la creatividad a través de una tecnología ágil. Hoy Julian dirige el Laboratorio Digital de la Academia de Arte Dramático Ernst Busch de Berlín. Desde este lugar, tiende puentes entre las artes teatrales tradicionales y la tecnología experimental, fomentando un entorno en el que prospera la innovación y se amplían los límites artísticos.

Julian Jangel

The Infinite Looping Zoom: Diverse Perspectives on the Digital Lab at Ernst Busch Academy of Dramatic Arts, Berlin

Established in 2021, the Digital Lab at the Ernst Busch Academy of Dramatic Arts in Berlin was conceived with the aim of democratising access to playful and experimental technology across all the academy. Over the past three years, this initiative has facilitated the realisation of a wide array of projects, each characterised by a unique yet privileged aesthetic. In this presentation, Julian will delve into the multifaceted responsibilities inherent in navigating the Digital Lab's evolving landscape. By zooming in and out, Julian will offer insights into the lab's integration within different contexts, exploring the diverse perspectives that inform its operations and impact.

Julian is a researcher and developer for digital tools and prototypes for the performing arts. His passion lies in the space where craftsmanship and sensors, generative design and music, animation and robots meet. After completing his studies in computer science and interactive media direction at Filmakademie Ludwigsburg/Germany, Julian embarked on a freelance journey, where he honed his skills in writing code and concepts, making 3D animations, and integrating physical computing into his creations. During this period, he co-founded Tinkertank, a non-profit initiative dedicated to revive creativity through agile technology. Today Julian is head of the Digital Lab at the Ernst Busch Academy of Dramatic Arts in Berlin. In this role, he bridges the gap between traditional theatrical arts and experimental technology, fostering an environment where innovation thrives and artistic boundaries are pushed.

Xesca Salvà

El Posgrau d'Escena i Tecnologia digital a l'Institut del teatre

El Posgrau en Escena i Tecnologia Digital de l'IT convida a pensar en la tecnologia com a agent dins d'un món que és molt més que humà, on les tecnologies digitals es demostren sensibles, és a dir, amb la capacitat de percebre i interpretar l'entorn, i finalment d'afectar les nostres sensibilitats.

Xesca Salvà: Graduada en Escenografia a l'Institut del Teatre de Barcelona (2014). Des del 2010 treballa com a escenògrafa en dissenys d'espai, personatge i llum en projectes de teatre, dansa i circ, amb companyies com ara Leandre, La Ruta 40, Lali Ayguadé o Manu Rodríguez, i en produccions del Teatre Principal de Palma o el Teatre Lliure. Coordinadora del posgrau en Escena i Tecnologia digital de l'Institut del teatre.

Xesca Salvà

El Posgrado de Escena y Tecnología digital en el Instituto del teatro

El Posgrado en Escena y Tecnología Digital del IT invita a pensar en la tecnología como agente dentro de un mundo que es mucho más que humano, donde las tecnologías digitales se demuestran sensibles, es decir, con la capacidad de percibir e interpretar el entorno, y finalmente afectar a nuestras sensibilidades.

Graduada en Escenografía en el Institut del Teatre de Barcelona (2014). Desde 2010 trabaja como escenógrafa en diseños de espacio, personaje y luz en proyectos de teatro, danza y circo, con compañías como Leandre, La Ruta 40, Lali Ayguadé o Manu Rodríguez, y en producciones del Teatre Principal de Palma o el Teatre Lliure. Coordinadora del posgrado de Escena digital del Institut del teatre.

Xesca Salvà

El Posgrau d'Escena i Tecnologia digital a l'Institut del teatre

The Postgraduate in Scene and Digital IT Technology invites us to think about technology as an agent within a world that is much more than human, where digital technologies prove to be sensitive, that is, with the ability to perceive and interpret the environment, and finally affect our sensibilities.

Xesca Salvà: Graduated in Scenography at the Barcelona Theater Institute (2014). Since 2010 she has worked as a set designer in space, character and light designs in theater, dance and circus projects, with companies such as Leandre, La Ruta 40, Lali Ayguadé or Manu Rodríguez, and in productions at the Teatre Principal de Palma or the Teatre Lliure. Coordinator of the Digital Stage postgraduate course at the Theater Institute.

Núria Nia

Una lleu distància entre la fantasia i la realitat: estadis de fluïdesa

Si el món virtual és ideat, dissenyat i construït com a espai nou, existeix un marge d'acció per a la performativitat i la invenció de possibilitats desconegudes entre ficció i fet. Des d'aquesta perspectiva, les pràctiques artístiques d'un entorn híbrid entre allò connectat i allò desconnectat poden teixir noves condicions per al pensament de futurs encara no contemplats, tot sumint-nos en un estadi de fluïdesa en que la incertesa regna i, per tant i gràcies a això, s'obre una fissura de potencialitat lliure.

Formada en cinema, art digital i comunicació, doctoranda en Belles Arts a la Universitat de Barcelona. Treballa principalment des del medi audiovisual en combinació amb altres formes artístiques com els entorns transmèdia, la performance o la instal·lació activant les possibilitats de la mixtura de contextos i pràctiques diverses que nodreixen investigacions sobre temes com els cossos digitals, el treball digital, la imatge- pantalla, l'arxiu performat i el pensament col·lectiu.

Núria Nia

Una leve distancia entre la fantasía y la realidad: estadios de fluidez

Si el mundo virtual es ideado, diseñado y construido como nuevo espacio, existe un margen de acción para la performatividad y la invención de posibilidades desconocidas entre ficción y hecho. Desde esta perspectiva, las prácticas artísticas de un entorno híbrido entre lo conectado y lo desconectado pueden tejer nuevas condiciones para el pensamiento de futuros aún no contemplados, sumiéndonos en un estadio de fluidez en que la incertidumbre reina y, por tanto y gracias a esto, se abre una fisura de potencialidad libre.

Formada en cine, arte digital y comunicación, doctoranda en Bellas Artes en la Universidad de Barcelona. Trabaja principalmente desde el medio audiovisual en combinación con otras formas artísticas como los entornos transmedia, la performance o la instalación activando las posibilidades de la mixtura de contextos y prácticas diversas que nutren investigaciones sobre temas como los cuerpos digitales, el trabajo digital, la imagen-pantalla, el archivo performado y el pensamiento colectivo.

Núria Nia

A slight distance between fantasy and reality: stages of fluidity

If the virtual world is conceived, designed and constructed as a new space, there is a space for action for the performativity and the invention of unknown possibilities between fiction and fact. From this perspective, the artistic practices of an hybrid environment between the connected and the disconnected can create new conditions for thinking about futures not yet contemplated, aproching us to a state of fluidity in which uncertainty wins and, and thanks to this, a fissure of free potentiality appears.

Trained in cinema, digital art and communication, doctoral student in Fine Arts at the University of Barcelona. He works mainly from the audiovisual medium in combination with other artistic forms such as transmedia environments, performance or installation activating the possibilities of the mixture of diverse contexts and practices that develop research on topics such as digital bodies, digital work, the image-screen, the performed archive and collective thought.

Mirjam Kreuser

Neutral - Normal - Normatiu? La política del cos al teatre contemporani: Una perspectiva crítica

Reflexionant sobre les seves pròpies experiències com a estudiant amb discapacitat física, l'acadèmica teatral nord-americana Carrie Sandahl critica la noció en teoria teatral i actoral que el cos de l'actor és un llenç neutre on desenvolupar el marc físic i emocional d'un personatge. Aquesta "tirania del neutre", afirma, exilia els cossos que des d'aquesta perspectiva es consideren idiosincràtics i "no normals" —com el cos discapacitat— a un estat constant de visibilitat (Sandahl 2005). Per tant, la pràctica teatral i dramàtica perpetua la idea que hi ha un cos "normal" que es pot sotmetre a la representació d'un personatge, mentre que altres cossos sempre sobresurten en la percepció dels espectadors com a hipervisibles (Siebers 2012). Això està profundament entrellaçat amb les nostres normes socials i nocions del que es considera al binari de "normal" i "no normal" (McRuer 2006), en relació no només amb la discapacitat, sinó també amb l'homosexualitat, la raça o el gènere. A la meua presentació, vull esbossar breument com la normativitat és un agent invisible en el procés teatral, així com la percepció de l'espectador és una entitat impregnada per les normes socials. Un examen més detallat indica les influències profundament arrelades de la normativitat al cànion dramàtic (Mitchell/Synder 2000, Quayson 2008), les pràctiques de càsting (Fox/Sandahl 2018) i en els estudis i la teoria del teatre (Kreuser 2023, Schrödl 2023, Wihstutz 2023). La meua reflexió final revisa la noció de visibilitat de la discapacitat i es pregunta com es podria emmarcar la representació dels discapacitats d'una manera no normativa.

Mirjam Kreuser (ella/ella) és investigadora associada al Departament de Cinema, Teatre, Mitjans i Estudis Culturals de la Universitat de Mainz. Forma part del Centre de Recerca Col·laborativa (CRC1482) "Estudis en Categorització Humana" (Humandifferenzierung), en el projecte centrat en la performance de la discapacitat com a categorització humana. En incorporar-se al projecte, va reprendre la tesi doctoral sobre discapacitat mental i teatre. Va coeditar el volum col·lectiu #CoronaTheater. Der Wandel der performative Künste in der Pandemie (juntament amb Benjamin Wihstutz i Daniele Vecchiato), Theatre der Zeit 2022. El seu llibre "Crip-queere Körper. Eine kritische Phänomenologie des Theatres" es va publicar el 2023.

Mirjam Kreuser

¿Neutral - Normal - Normativo? La política del cuerpo en el teatro contemporáneo: Una perspectiva crítica

Reflexionando sobre sus propias experiencias como estudiante con discapacidad física, la académica teatral estadounidense Carrie Sandahl critica la noción en teoría teatral y del actor de que el cuerpo del actor es un lienzo neutro en el que desarrollar el marco físico y emocional de un personaje. Esta "tiranía de lo neutro", afirma, exilia a los cuerpos que, desde esta

perspectiva, se consideran idiosincrásicos y "no normales", como el cuerpo discapacitado, a un estado constante de visibilidad (Sandahl 2005). Por lo tanto, la práctica teatral y dramática perpetúa la idea de que existe un cuerpo "normal" que puede someterse a la representación de un personaje, mientras que otros cuerpos siempre sobresalen en la percepción de los espectadores como hipervisibles (Siebers 2012). Esto está profundamente entrelazado con nuestras normas sociales y nociones de lo que se considera en el binario de "normal" y "no normal" (McRuer 2006), en relación no sólo con la discapacidad, sino también con la homosexualidad, la raza o el género. En mi presentación, quiero esbozar brevemente cómo la normatividad es un agente invisible en el proceso teatral, así como la percepción del espectador es una entidad impregnada por las normas sociales. Un examen más detallado indica las influencias profundamente arraigadas de la normatividad en el canon dramático (Mitchell/Synder 2000, Quayson 2008), las prácticas de casting (Fox/Sandahl 2018) y en los estudios y la teoría del teatro (Kreuser 2023, Schrödl 2023, Wihstutz 2023). Mi reflexión final revisa la noción de visibilidad de la discapacidad y se pregunta cómo podría enmarcarse la representación de los discapacitados de un modo no normativo.

Mirjam Kreuser (ella) es investigadora asociada en el Departamento de Cine, Teatro, Medios y Estudios Culturales de la Universidad de Mainz. Forma parte del Centro de Investigación Colaborativa (CRC1482) "Estudios en Categorización Humana" (Humandifferenzierung), en el proyecto centrado en la performance de la discapacidad como categorización humana. Al incorporarse al proyecto, retomó su tesis doctoral sobre discapacidad mental y teatro. Coeditó el volumen colectivo #CoronaTheater. Der Wandel der performativen Künste in der Pandemie (junto con Benjamin Wihstutz y Daniele Vecchiato), Theatre der Zeit 2022. Su libro "Crip-queere Körper. Eine kritische Phänomenologie des Theatres" se publicó en 2023.

Mirjam Kreuser
Neutral – Normal – Normative? Body politics in contemporary theatre: A critical perspective

Reflecting on her own experiences as a physically disabled student, American theatre scholar Carrie Sandahl critiques theatre and actor theory's notion of the actor's body as a neutral canvas to develop the physical and emotional framework of a character on. This "tyranny of neutral", she claims, exiles bodies which are in this perspective framed as idiosyncratic and 'non normal' like the disabled body into a constant state of visibility (Sandahl 2005). Theatrical und dramatical practice therefore perpetuates the idea that there is such a thing as a 'normal' body that can subdue itself to the portrayal of a character while other bodies always stick out in the perception of viewers as hypervisible (Siebers 2012). This is deeply intertwined with our social norms and notions of what is considered in the binary of 'normal' and 'not normal' (McRuer 2006), concerning not just disability but also queerness, race or gender. In my talk, I want to briefly outline how normativity is an invisible player in the theatrical process as well as the viewer's perception as an entity impregnated by social norms. Further examination indicates normativity's deeply routed influences in the dramatical canon (Mitchell/Synder 2000, Quayson 2008), casting practices (Fox/Sandahl 2018) and in Theatre Studies and Theory (Kreuser 2023, Schrödl 2023, Wihstutz 2023). My final thought re-visits the notion of visibility of disability and asks how disabled representation might be framed in a non-normative way.

Mirjam Kreuser (she/her) is a research associate in the Department of Film, Theatre, Media and Cultural Studies at Mainz University. She is part of the Collaborative Research Centre (CRC1482) "Studies in Human Categorization" (Humandifferenzierung), in the project focussing on Disability Performance as Human Categorization. Joining the project, she took up her work on her PhD thesis on mental disabilities and theatre. She co-edited the collective volume #CoronaTheater. Der Wandel der performativen Künste in der Pandemie (together with Benjamin Wihstutz and Daniele Vecchiato), Theater der Zeit 2022. Her book "Crip-queere Körper. Eine kritische Phänomenologie des Theaters" was published in 2023.

Elisabeth Massana

L'ètica infrapolítica de les cures en el teatre britànic queer

El gener de 2023 es va estrenar *Sound of the Underground* al Royal Court Theatre de Londres, una obra co-creada per Travis Alabanza i Debbie Hannan. Amb un títol que remet al pop de Girls Aloud, l'obra ret homenatge a l'escena queer on Alabanza es va formar com a creadori amb un repartiment format per artistes del drag i el cabaret. La peça explora la precarietat laboral del món del drag en un context de desaparició i tancament d'espais queer, alhora que s'interroga sobre com fer art en el context neoliberal. Més enllà de la denúncia temàtica, durant la producció i el procés de treball de la peça es van implementar una sèrie de pràctiques de cura per garantir que tots els implicats en el procés ho fessin en condicions de treball respectables. Tal com escriu Hannan a la nota de direcció que acompanya el text publicat, “[t]heatre often talks about progressive change, without enacting it. Making *Sound of the Underground* was, instead, a direct action” (Alabanza, 2023 p. 5).

Malgrat l'aparent naturalisme que l'estructura de l'obra en tres actes podria invocar, la dramaturgia ha estat descrita pels crítics com “deliberately messy, collapsing in a provocatively queer way [...] different types of theatre” (Sierz, 2023), “deliberately freeform [...] though it lacks shape” (Loxton, 2023) o com una dramaturgia que té un “escàs respecte” per l'estructura (Wolf, 2023). No obstant això, el que per alguns crítics sembla ser un repte es pot descriure com un exemple del que Hannan anomena "dramatúrgies drag i de classe treballadora" que s'allunyen de manera conscient i crítica “d'una dramaturgia de classe mitjana”. ” (Alabanza, 2023 p. 5).

Sota el teló de fons del que Emma Dowling ha anomenat la "crisi de les cures" (2021, p. 46), la proposta d'Alaimo i Hekman de passar dels "principis ètics" a les "pràctiques ètiques" (2008, p. 7) i la teorització de Hil Malatino de "l'ètica infrapolítica de les cures" en aquesta proposta s'argumentarà que tant a través de les seves pràctiques laborals, com de les seves opcions dramaturgiques, *Sound of the Underground* ofereix un exemple de pràctiques de cura ètiques i interrogarà com el teatre queer britànic prepara el terreny per pensar en dramatúrgies (èticament) més curoses.

Elisabeth Massana (ella) és una acadèmica queer de classe treballadora que investiga les interseccions del teatre i la performance, els feminismes i els estudis queer. És professora Lectora a la Secció de Literatura Anglesa del Departament de Llengües i Literatures Modernes i Estudis Anglesos de la Universitat de Barcelona. Ha escrit sobre Debbie Tucker Green, Travis Alabanza, Mark Ravenhill, Cordelia Lynn i Vivienne Franzmann i és autora del pròleg del teatre reunit de Jordi Prat i Coll. És membre del grup de recerca Contemporary British Theatre-Barcelona i co-investigadora del projecte de recerca 'Gender, Affect and Care in Twenty-First Century British Theatre' (PID2021-126448NA-I00), així com membre del grup de recerca 'GRC Creació i pensament de les dones' (2021 SGR 01097). Des de gener de 2024, és co-coordinadora del grup de treball "Performance, Identity & Community" de la Theatre and Performance Research Association (TaPRA), associació d'estudis teatrals del Regne Unit.

Elisabeth Massana

La ética infrapolítica de los cuidados en el teatro británico queer

En enero de 2023 se estrenó *Sound of the Underground* en el Royal Court Theatre de Londres,

una obra co-creada por Travis Alabanza y Debbie Hannan. Con un título que remite al pop de Girls Aloud, la obra rinde homenaje a la escena queer donde Alabanza se formó como creadore con un reparto formado por artistas del drag y el cabaret. La pieza explora la precariedad laboral del mundo del drag en un contexto de desaparición y cierre de espacios queer, a la vez que se interroga sobre cómo hacer arte en el contexto neoliberal. Más allá de la denuncia temática, durante la producción y el proceso de trabajo de la pieza se implementaron una serie de prácticas de cuidado para garantizar que todos los implicados en el proceso lo hicieran en condiciones de trabajo respetables. Tal y como escribe Hannan en la nota de dirección que acompaña al texto publicado, "[t]heatre often talks about progressive change, without enacting it. Making *Sound of the Underground* was, instead, a direct action" (Alabanza, 2023, p. 5).

A pesar del aparente naturalismo que la estructura de la obra en tres actos podría invocar, la dramaturgia ha sido descrita por los críticos como "deliberately messy, collapsing in provocatively queer way [...] different types of theatre" (Sierz, 2023), "deliberately freeform [...] though it lacks shape" (Loxton, 2023) o como una dramaturgia que tiene un "escaso respeto" por la estructura (Wolf, 2023). Sin embargo, lo que para algunos críticos parece ser un reto se puede describir como un ejemplo de lo que Hannan llama "dramaturgias drag y de clase trabajadora" que se alejan de forma consciente y crítica "de una dramaturgia de clase media". (Alabanza, 2023 p. 5).

Bajo el telón de fondo de lo que Emma Dowling ha llamado la "crisis de los cuidados" (2021, p. 46), la propuesta de Alaimo y Hekman de pasar de los "principios éticos" a las "prácticas éticas" (2008, p. 7) y la teorización de Hil Malatino de "la ética infrapolítica de los cuidados" en esta propuesta se argumentará que tanto a través de sus prácticas laborales, como de sus opciones dramaturgias, *Sound of the Underground* ofrece un ejemplo de prácticas de cuidado éticas e interrogará cómo el teatro queer británico prepara el terreno para pensar en dramaturgias (éticamente) más cuidadosas.

Elisabeth Massana (ella) es una académica queer de clase trabajadora que investiga las intersecciones del teatro y la performance, los feminismos y los estudios queer. Es profesora Lectora en la Sección de Literatura Inglesa del Departamento de Lenguas y Literaturas Modernas y Estudios Ingleses de la Universidad de Barcelona. Ha escrito sobre debbie tucker green, Travis Alabanza, Mark Ravenhill, Cordelia Lynn y Vivienne Franzmann y es autora del prólogo del teatro reunido de Jordi Prat y Coll. Es miembro del grupo de investigación Contemporary British Theatre-Barcelona y co-investigadora del proyecto de investigación 'Gender, Affect and Care in Twenty-First Century British Theatre' (PID2021-126448NA-I00), así como miembro del grupo de investigación 'GRC Creación y pensamiento de las mujeres' (2021 SGR 01097). Desde enero de 2024, es co-coordinadora del grupo de trabajo "Performance, Identity & Community" de la Theatre and Performance Research Association (TaPRA), asociación de estudios teatrales del Reino Unido.

Elisabeth Massana **The infrapolitic ethics of care in queer British theatre**

In January 2023, *Sound of the Underground* premiered at the Royal Court Theatre in London, a play co-created by Travis Alabanza and Debbie Hannan. With a title that references the pop of Girls Aloud, the play pays homage to the queer scene where Alabanza trained as a creator with a cast made up of drag and cabaret performers. The piece explores the precarity of work in the world of drag in a context of disappearance and closure of queer spaces, while questioning how to make art in the neoliberal context. Beyond the thematic denunciation, during the production and process of the piece, a series of care practices were implemented to ensure that all those involved in the process did so in respectable working conditions. As Hannan writes in the director's note accompanying the published text, "[t]heatre often talks about progressive change, without enacting it. Making *Sound of the Underground* was, instead, a direct action" (Praise, 2023, p. 5).

Despite the apparent naturalism that the play's three-act structure might invoke, the dramaturgy has been described by critics as "deliberately messy, collapsing in provocatively queer way [...] different types of theatre" (Sierz, 2023), "deliberately freeform [...] though it lacks shape" (Loxton, 2023) or as a dramaturgy that has "scant regard" for structure (Wolf,

2023). However, what appears to some critics to be challenging can be described as an example of what Hannan calls "drag and working-class dramaturgies" that consciously and critically depart "from a middle-class dramaturgy." (Praise, 2023 p. 5). Against the backdrop of what Emma Dowling has called the "crisis of care" (2021, p. 46), Alaimo and Hekman's proposal to move from "ethical principles" to "ethical practices" (2008, p. 7) and Hil Malatino's theorization of "the infrapolitical ethics of care" in this proposal will argue that through both its labor practices, and its dramaturgical choices, *Sound of the Underground* offers an example of ethical care practices and will interrogate how British queer theater paves the way for thinking about (ethically) more caring dramaturgies.

Elisabeth Massana (she) is a working-class queer scholar who researches the intersections of theater and performance, feminisms and queer studies. She is a Lecturer in the English Literature Section of the Department of Modern Languages and Literatures and English Studies at the University of Barcelona. She has written on Debbie Tucker Green, Travis Alabanza, Mark Ravenhill, Cordelia Lynn, and Vivienne Franzmann and is the author of the prologue to Jordi Prat y Coll's *Teatre Reunit*. She is a member of the Contemporary British Theatre-Barcelona research group and co-investigator of the research project 'Gender, Affect and Care in Twenty-First Century British Theatre' (PID2021-126448NA-I00), as well as a member of the research group 'GRC Women's Creation and Thought' (2021 SGR 01097). Since January 2024, she is co-coordinator of the 'Performance, Identity & Community' working group of the Theatre and Performance Research Association (TaPRA), a UK theatre studies association.

Xesús Ron

Allò que no es diu i allò que no se sent. Desmuntant "Helen Keller, la mujer maravilla?"

Us proposem participar en una pràctica de desballestament de l'obra "Helen Keller, la mujer maravilla?" del grup Chévere. Després de completar el muntatge d'una obra potser el més assenyat és obrir-la en canal i desmuntar-la peça per peça, en una operació que sàpiga combinar el desmantellament material i l'anàlisi forense. En aquest cas, disposem d'una estructura de naturalesa bilingüe, que utilitza com a catalitzadors la llengua de signes i la llengua oral, confrontant el públic oient amb la realitat i la cultura de la comunitat sorda, en un gest polític que intenta eixamplar des del escenari la manera de relacionar-se les persones amb la societat en què vivim. Una estructura que s'ha compostat usant una narrativa documental que resignifica els objectes a través de la manipulació en escena. I que funciona com un llibre d'instruccions per desxifrar la genealogia del mite inspiracional de Helen Keller i substituir-la pel testimoni dels seus actes i escrits radicals.

Xesús Ron (Vigo, 1965). S'integra el 1988 al Grup Chévere (Premi Nacional de Teatre 2014), realitzant tasques de creació, producció, interpretació, dramaturgia, documentació i direcció escènica en nombrosos projectes. Alguns són: Helen Keller, a muller marabilla? (2024), N.E.V.E.R.M.O.R.E. (2021), Curva España (2019), Divinas Palabras Revolution (2018), Anatomía dunha serea (2018), Eroski Paraíso (2016), Goldi Libre (2016), As Fillas Bravas (2014), Eurozone (2013), Citizen (2010-2011), Testosterona (2009). El 1992 participa en la creació de la Servizos Artísticos-Sala NASA a Santiago de Compostel·la, ocupant-se de la gerència i direcció artística fins al 2011. Forma part de la junta directiva de la Red de Teatros Alternativos (1999-2003) i del Consell Assessor del Centro Dramático Galego (2006-2009). Forma part del Col·lectiu Burla Negra, participant en la creació i el desenvolupament de projectes

d'agitació cultural. El 2010 participa en la creació de la plataforma digital de continguts culturals Redenasa.tv, convertida en arxiu digital el 2023. Dirigeix el programa de residència teatral de Chévere a l'Ajuntament de Teo (2012-2019) i el laboratori de creació escènica A Berberecheira (2016-2020).

Xesús Ron

Lo que no se dice y lo que no se oye. Desmontando "Helen Keller, ¿la mujer maravilla?"

Os proponemos participar en una práctica de desguace de la obra "Helen Keller, ¿la mujer maravilla?" del grupo Chévere. Después de completar el montaje de una obra quizás lo más sensato es abrirla en canal y desmontarla pieza por pieza, en una operación que sepa combinar el desmantelamiento material y el análisis forense. En este caso, disponemos de una estructura de naturaleza bilingüe, que usa como catalizadores la lengua de signos y la lengua oral, confrontando al público oyente con la realidad y la cultura de la comunidad sorda, en un gesto político que trata de ensanchar desde el escenario la forma de relacionarse las personas con la sociedad en la que vivimos. Una estructura que se ha ensamblado usando una narrativa documental que resignifica los objetos a través de su manipulación en escena. Y que funciona como un libro de instrucciones para descifrar la genealogía del mito inspiracional de Helen Keller y sustituirla por el testimonio de sus actos y escritos radicales.

Xesús Ron (Vigo, 1965). Se integra en 1988 en el Grupo Chévere (Premio Nacional de Teatro 2014), realizando labores de creación, producción, interpretación, dramaturgia, documentación y dirección escénica en numerosos proyectos. Algunos son: Helen Keller, a muller marabilla? (2024), N.E.V.E.R.M.O.R.E. (2021), Curva España (2019), Divinas Palabras Revolution (2018), Anatomía dunha serea (2018), Eroski Paraíso (2016), Goldi Libre (2016), As Fillas Bravas (2014), Eurozone (2013), Citizen (2010-2011), Testosterona (2009). En 1992 participa en la creación de la Nave de Servicios Artísticos-Sala NASA en Santiago de Compostela, ocupándose de la gerencia y dirección artística hasta 2011. Forma parte de la junta directiva de la Red de Teatros Alternativos (1999-2003) y del Consello Asesor del Centro Dramático Galego (2006-2009). Forma parte del Colectivo Burla Negra, participando en la creación y desarrollo de proyectos de agitación cultural. En 2010 participa en la creación de la plataforma digital de contenidos culturales Redenasa.tv, convertida en archivo digital en 2023. Dirige el programa de residencia teatral de Chévere en el Ayuntamiento de Teo (2012-2019) y el laboratorio de creación escénica A Berberecheira (2016-2020).

Xesús Ron

The unsaid and the unheard. Dismantling "Helen Keller, ¿la mujer maravilla?"

We propose you to participate in a practice of dismantling the play "Helen Keller, ¿la mujer maravilla?" by the Chévere collective. After completing a work, perhaps the most sensible thing to do is to open it up and dismantle it piece by piece, in an operation that combines material dismantling and forensic analysis. In this case, we have a structure of a bilingual nature, which uses sign language and oral language as catalysts, confronting the hearing public with the reality and culture of the deaf community, in a political gesture that tries to widen from the stage the way people relate to the society in which we live. A structure that has been assembled using a documentary narrative that re-signifies objects through their manipulation on stage. This also works as an instruction book to decipher the genealogy of Helen Keller's inspirational myth and substitute it with the testimony of her radical acts and writings.

Xesús Ron (Vigo, 1965). He joined the Chévere collective in 1988 (2014 National Theater Award), carrying out creation, production, interpretation, dramaturgy, documentation and stage direction work in numerous projects. Some are: Helen Keller, a muller marabilla? (2024), N.E.V.E.R.M.O.R.E. (2021), Curva España (2019), Divinas Palabras Revolution (2018), Anatomía dunha serea (2018), Eroski Paraíso (2016), Goldi Libre (2016), As Fillas Bravas (2014), Eurozone (2013), Citizen (2010-2011), Testosterona (2009). In 1992 he participated in the creation of the Nave de Servicios Artísticos-Sala NASA in Santiago de Compostela, assuming the management and artistic direction until 2011. He was part of the board of directors of the Red

de Teatros Alternativos (1999-2003) and the Council Advisor to the Centro Dramático Galego (2006-2009). He is part of the Burla Negra collective, participating in the creation and development of cultural agitation projects. In 2010 he participated in the creation of the digital cultural content platform Redenasa.tv, converted into a digital archive in 2023. He directed the Chévere theater residency program with the Teo's town hall (2012-2019) and the A Berberecheira stage creation laboratory (2016-2020).

Janina Carrer

Dis.autonomia: una conceptàfora per a pràctiques i recerques en les arts

Aquesta conferència té com a objectiu compartir alguns conceptes i pràctiques desenvolupats a la tesi doctoral “Dis.autonomia: pràctiques de re.existència i co.el·laboració”. Primerament, seran exposats alguns aspectes bàsics de la conceptàfora dis.autonomia, que proposa un “dis-plaçament” de la concepció hegemònica i patriarcal de l'autonomia: d'un subjecte fix, masculí, erecte i propietari de si. En aquest sentit, les Pràctiques Dis.autònomes aposten per una perspectiva feminista, inclinada i relacional, preguntant-se: com la idea de dis.autonomia pot reverberar i dislocar les nostres pràctiques artístiques? Més tard, seran presentades algunes pràctiques de la investigació que es van mantenir en l'exercici de dis-bordar els límits disciplinaris, complexitzant la relació entre la teoria i la pràctica, travessant fronteres del llenguatge i de l'escriptura, per deixar aparèixer les complexitats de pràctiques situades, singulars i plurals de recerca en arts.

Janaina Carrer (Brasil_1984) és Doctora en Arts per la Universitat Castilla La-Mancha (Espanya), amb Cum Laude per la tesi “Dis.autonomía: una conceptàfora para prácticas de re.existencia y co.elaboración” (Beca Capes/Brasil) . Artista i investigadora, desenvolupa el seu treball en el camp de la performance, del pensament crític i la pràctica com a investigació. Va formar part del Màster en Pràctiques Escèniques i Cultura Visual, Artea i Museu Reina Sofia. Amb Màster en Arts Escèniques (Unicamp/Brazil), va realitzar la investigació al Workcenter de Jerzy Grotowski i Thomas Richards, amb Beca de Recerca a l'Estranger/FAPESP (Sao Paulo/Brazil). El seu treball artístic ha circulat per països com Alemanya, Argentina, Brasil, Colòmbia, Itàlia, Mèxic, Portugal, Rússia i Uruguai. Actualment, és Professora Permanent al Màster en Arts de l'Escena, de l'Escola Superior d'Arts Célia Helena (BR), on també va ser Assistent de Coordinació. És col·laboradora del grup de recerca Artea (ES) i forma part de la Xarxa Polítiques i Estètiques de la Memòria (Red PyEM).

Janina Carrer

Dis.autonomía: una conceptàfora para prácticas e investigaciones en artes.

Esta conferencia tiene como objetivo compartir algunos conceptos y prácticas desarrollados en la tesis doctoral “Dis.autonomía: prácticas de re.existencia y co.elaboración”. Primeramente, serán expuestos algunos aspectos básicos de la conceptàfora dis.autonomía, que propone un “dis-plazamiento” de la concepción hegemónica y patriarcal de la autonomía: de un sujeto fijo, masculino, erecto y propietario de sí. En este sentido, las Prácticas Dis.autónomas apuestan por una perspectiva feminista, inclinada y relacional, preguntándose: ¿cómo la idea de dis.autonomia puede reverberar y dis-locar nuestras prácticas artísticas? En seguida, serán presentadas algunas prácticas de la investigación que se mantuvieron en el ejercicio de dis-bordar los límites disciplinares, complejizando la relación entre la teoría y la

práctica, atravesando fronteras del lenguaje y de la escritura, para dejar aparecer las complejidades de prácticas situadas, singulares y plurales de una investigación en artes.

Janaina Carrer (Brasil_1984) es Doctora en Artes por la Universidad Castilla La-Mancha (España), con Cum Laude por la tesis "Dis.autonomía: una conceptáfora para prácticas de re.existencia y co.elaboración" (Beca Capes/Brasil). Artista e investigadora, desarrolla su trabajo en el campo de la performance, del pensamiento crítico y la práctica como investigación. Formó parte del Máster en Prácticas Escénicas y Cultura Visual, de Artea y Museo Reina Sofía. Con Máster en Artes Escénicas (Unicamp/Brazil), realizó investigación en el Workcenter de Jerzy Grotowski and Thomas Richards, con Beca de Investigación en el Extranjero/FAPESP (Sao Paulo/Brazil). Su trabajo artístico ha circulado por países como Alemania, Argentina, Brasil, Colombia, Italia, México, Portugal, Rusia y Uruguay. Actualmente, es Profesora Permanente en el Máster en Artes de la Escena, de la Escuela Superior de Artes Célia Helena (BR), donde también fue Asistente de Coordinación. Es colaboradora del grupo de investigación Artea (ES) y forma parte de la Red Políticas y Estéticas de la Memoria (Red PyEM).

Janina Carrer

Dis.autonomy: a conceptaphore for practices and research in the arts

This conference aims to share some concepts and practices developed in the doctoral thesis "Dis.autonomy: practices of re.existence and co.elaboration". First of all, some basic aspects of the concept of dis.autonomy will be presented, which proposes a "dis-placement" of the hegemonic and patriarchal conception of autonomy: of a fixed, masculine, erect and self-owning subject. In this sense, the Dis.autonomous Practices rely on a feminist perspective, inclined and relational, asking: how can the idea of dis.autonomy reverberate and dis-locate our artistic practices? Afterwards, some research practices will be presented that kept on the exercise of dis-bordering disciplinary boundaries, complexifying the relationship between theory and practice, crossing language and writing boundaries, to reveal the complexities of situated, singular and plural practices of a research in the arts.

Janaina Carrer (Brasil_1984) holds a PhD in Arts from the Universidad Castilla La-Mancha (Spain), Cum Laude for her thesis "Dis.autonomía: una conceptáfora para prácticas de re.existencia y co.elaboración" (Beca Capes/Brasil). Artist and researcher, she develops her work in the field of performance, critical thinking and practice as research. She was part of the Master in Performing Arts Practices and Visual Culture, Artea and Reina Sofia Museum. With a Master in Performing Arts (Unicamp/Brazil), she conducted research at the Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richards, with a Research Abroad Scholarship/FAPESP (Sao Paulo/Brazil). Her artistic work has circulated in countries such as Germany, Argentina, Brazil, Colombia, Italy, Mexico, Portugal, Russia and Uruguay. Currently, she is a Permanent Professor in the Master in Performing Arts at the Escola Superior de Artes Célia Helena (BR), where she was also Assistant Coordinator. She collaborates with the research group Artea (ES) and is a member of the Red Políticas y Estéticas de la Memoria (Red PyEM).

ESPCTRA (laboratori de recerca, Escenologia: Pràctiques, Contextos i Teories de les Arts en viu) s'articula de manera teòrica, pràctica i transversal, mobilitzant el pensament interdisciplinari i cercador obrint espais de (auto)-reflexió, imitació i modificació. En el context del Scanner 24 inaugura el vol.1 d'una sèrie de converses:

ESPCTRA (laboratorio de investigación, Escenología: Prácticas, Contextos y Teorías de las Artes en vivo) se articula de forma teórica, práctica y transversal, movilizandoo el pensamiento interdisciplinario y buscador abriendo espacios de (auto)-reflexión, imitación y modificación. En el contexto del Scanner 24 inaugura el vol.1 de una serie de conversaciones.

ESPCTRA (research lab, Scenology: Practices, Contexts and Theories of Live Art) is articulated in a theoretical, practical and transversal way, mobilizing interdisciplinary thought, opening spaces of (self)-reflection, imitation and modification. In the context of Scanner 24, it inaugurates the first volume of a series of conversations.